યોજનાઓ

1. ATVT :

પૂરુ નામ : Apano taluko vinarant taluko

શરૂઆત : 2011-12 થી રાજ્ય સરકાર દ્વારાચાલતી વિકાસની પ્રક્રિયા તાલુકા કક્ષાએથી શરૂ કરી ગ્રામ્ય પ્રજા સૂધી તેની જરૂરિયાત મૂજબની પાયાગત સુવિધાઓ ઉપલબ્ધ કારવી શકાય તે હેતુથી ....

- પ્રાંત અધિકારીના અધ્યક્ષપદે કાર્યવાહક સમિતિની રચના .
- માહિનાના પ્રથમ શનિવારે મિટિંગ .

2. પઢો પરદેશ યોજના :

- આ યોજના લઘુમતી સમુદાયના વિધાર્થીઓને પરદેશમાં ભણવા માટે સ્કોલરશીપ આપવા માટે કેન્દ્ર સરકાર શરૂ કરવામાં આવી.

• લઘુમતી :	1. મુસ્લીમ	2. બૌધ	3. શીખ
	4. પારસી	5. ખ્રિસ્તી	6. જૈન

- જૈન સમુદાયને લઘુમતીમાં 2014 માં સમાવવામાં આવ્યા.

3. રાષ્ટ્રીય ગોકુલ મશીન :

હેતુ : ગાયોની ઓલાદને વિજ્ઞાનિક રીતે ઉછેરવા.

4. અભયમ યોજના :

શરૂઆત : રાજ્ય સરકાર દ્વારા 2014થી

હેતુ : ઓફીસ કે શૈક્ષણિક સંકુલોમાં છેડતી કે ઘરેલુ ત્રાસ જેવા બનાવો સામે મહિલા સલામતી પૂરી પાડવાના ઉદેશ્યથી મહિલા હેલ્પ લાઈન – 181 શરૂ કરાઇ.

- ગૃહ વિભાગ અને મહિલા તથા બાળવિકાસ મંત્રાલયના હેઠળ
- અમદાવાદ, વડોદરા, રાજકોટ, સુરત થી શરૂઆત.
- હાલમાં આખા ગુજરાતમાં

5. સ્ટેચ્યુ ઓફ યુનિટી : Statue of unity :

- ગુજરાતમાં સરદાર સરોવરથી 3 KM ના અંતરે ‘સાધુબેટ’ ઉપર વિશ્વની સૌથી ઉંચી પ્રતિમાં સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલની મુકાશે.
- ઉંચાઈ : 182.67 મીટર

www.gkgrip.com

- સમય : 3 વર્ષમાં
- કોન્ટ્રક્ટ : એલ એન્ડ ટી (L & TCO.)

6. વાઈબ્રન્ટ સમિટ :
- ગુજરાત સરકાર દ્વારા વિવિધ ક્ષેત્રમાં મૂડીરોકાણને આકર્ષવા 'દર બે વર્ષે' વાઈબ્રન્ટ સમિટનું આયોજન કરવામાં આવશે.
- MOU : Memorandum of understanding (સહમતી સાથેનો કરાર)
- શરૂઆત : જાન્યુઆરી – 2003
- અત્યાર સુધીમાં '7 સમીટ' થઈ ચુકી છે.
- 2015 ની 7 સમિટ જાન્યુ.2015 માં મહાત્માં મંદિર – ગાંધીનગર ખાતે યોજાઈ.

7. મુખ્યમંત્રી અમૃતમાં યોજના :
- શરૂઆત : રાજ્યના ' આરોગ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ મંત્રાલય ' દ્વારા 2012-13 માં શરૂ કરવામાં આવી.
- હેતુ : રીગબી રેખા નીચે જીવતા(BPL) કુટુંબોને ગંભીર બીમારીઓ જેવી કે હૃદય-મગજ કે કીડનીને લગતી હોય તેને 'મફત તબીબી સારવાર' મળી રહે તે માટે આ યોજના શરૂ કરાઈ.
- BPL Family માં તમામને
- કુટુંબદીઠ વાર્ષિક મહતમ રૂ. 2,00,000 (બે લાખ) સુધીની Cashless સારવાર ઉપલબ્ધ કરાશે.
  - ❖ Note : વર્ષ 2014-15 ના બજેટમાં 1.20 લાખથી ઓછી આવક ધરાવતાં કુટુંબને મહિલા તથા તેના 21 વર્ષથી ઓછી વય ધરાવતા સંતાનોને આ યોજનામાં આવરી લેવામાં આવ્યા છે.જેમને 'વાત્સલ્ય' કાર્ડ આપવામાં આવે છે.

8. મુખ્યમંત્રી ગૃહ યોજના :
- હેતુ : રાહતદરે તૈયાર આવાસ પુરા પાડવા.

  શરૂઆત : રાજ્ય સરકાર દ્વારા 2013 થી શરૂઆત ડ્રો દ્વારા ફાળવણી.....

9. વનબંધુ યોજના :
- ગુજરાત સરકારની સૌથી મોંઘી યોજના
- શરૂઆત : 26 જાન્યુ 2001 નાં ભૂકંપ બાદ આ યોજના શરુ કરાઈ

www.gkgrip.com

- હેતુ : શાળામાં ભણતા બાળકોનું અકસ્માતે મૃત્યુ થાય ત્યારે તેના વાલીને અણધારી આફતમાં મદદ કરવાના ઉદેશ્યથી યોજના શરૂ કરવામાં આવી.
- આ યોજના હેઠળ બાળકને 24 કલાક વીમા કવસ પૂરું પાડવામાં આવે છે.
- અકસ્માતે મુત્યુ પામતા પ્રાથમિક શાળાના વિધાર્થીના વાલીને 50,000 તથા 8 થી 12 ના વિધાર્થીના વાલીને 50,000 રૂ. ની રકમ આપવામાં આવે છે

10. વિદ્યાદીપ યોજના :

- શરૂઆત : 26 જાન્યુ 2001નાં ભૂકંપ બાદ આ યોજના શરૂ કરાઈ
- હેતુ : શાળામાં ભણતા બાળકોનું અકસ્માતે મૃત્યુ થાય ત્યારે તેના વાલીને અણધારી આફતમાં મદદ કરવાના ઉદેશ્યથી યોજના શરૂ કરવામાં આવી.
- આ યોજના હેઠળ બાળકને 24 કલાક વીમા કવચ પુરું પાડવામાં આવે છે.
- અકસ્માતે મૃત્યુ પામતા પ્રાથમિક શાળાના વિધાર્થીના વાલીને 50,000 તથા 8 થી 12 ના વિધર્થીના વાલીને 50,000 રૂ. ની રકમ આપવામાં આવે છે.

11. વિદ્યાલક્ષ્મી બોન્ડ :

- હેતુ : આ યોજના રાજ્યમાં કન્યા કેળવણીનું પ્રમાણ વધારવા 35% થી ઓછી સ્ત્રી સાક્ષરતા ધરાવતા ગામોમાં ધો.1 માં 100% નામાંકન થાય અને નવો પ્રવેશ મેળવનાર કન્યા ધો.7 સુધી અભ્યાસ ચાલુ રાખે તે હેતુથી શરૂ કરવામાં આવી છે.
- નવો પ્રવેશ મેળવનાર કન્યાને રૂ. 2000ના ‘ શ્રીનિધિ ’ બોન્ડ આપવામાં આવે છે. ધો. 7 પૂર્ણ કર્યા પછી બોન્ડની રકમ વ્યાજ સાથે આપવામાં આવે છે.

12. મિશન મંગલમ :

- શરૂઆત : ગુજરાત રાજ્યનો સુવર્ણ મહોત્સવ : 1 મે 2010
- હેતુ : રાજ્યની ગરીબ મહિલાઓ તથા તેમના પરિવારનું જીવનધોરણ ઉંચુ લાવવા માટે અને જીવનની ગુણવત્તા સુધારવાના ઉદેશ્યથી આ યોજના હેઠળ 2,00,000 થી વધુ ‘ સખી મંડળ ’ સ્થાપવા
- 70 % BPL મહિલા
- સખી મંડળનું રજીસ્ટ્રેશન કરાવવું જરૂરી.

13. સાગર ખેડૂત યોજના :

- શરૂઆત : 2007થી

www.gkgrip.com

- હેતુ : લખપતથી ઉમરગામ સુધી દરિયાઈ વિસ્તારમાં 38 તાલુકાનાં અંદાજીત ૩000 જેટલા ગ્રામિણ વિસ્તારમાં વસવાટ કરતા ૬0,000,00 જેટલા ગ્રામીણોની ‘ સર્વાંગી વિકાસ ’ યોજના છે.
- વીજળી, સડક, પાણી, સિંચાઈ, બાળકો માટે સિક્ષણ અને યુવાનો માટે રોજગાર તથા કૌશલ્યવર્ધક કાર્યોનું આયોજન કરવામાં આવે છે.

14. ચિરંજીવી યોજના :

- શરૂઆત : 2006 માં
- હેતુ : માતા અને બાળમૃત્યુદર ઘટાડવાના હેતુથી આ યોજના શરૂ કરવામાં આવી.
- લાભાર્થી : BPL તથા STની તમામ મહિલાઓ
- BPL કુટુંબની બહેનો સુરક્ષિત માતૃત્વ વિષયક સારવાર પ્રાપ્ત કરી શકે તે માટે ‘ જિલ્લા આરોગ્ય સમિતિ ’ જે તે વિસ્તારમાં ખાનગી ડોક્ટરને પ્રમાણિત કરશે અને સારવારનો ખર્ચ પૂરો પાડશે.
    - ❖ Note : ચિરંજીવી યોજનાના અંતર્ગત 2009માં ગુજરાત સરકારે બાલસખા યોજના અમલમાં મૂકી.

15. બાલસખા યોજના :

- શરૂઆત : 2009 માં શરૂ કરવામાં આવી.
- આ યોજના અંતર્ગત નવજાત શિશુના જન્મ વખતે એક બાળકનો ડોક્ટર ત્યાં હાજર રહેશે અને તે બાળકને કઈ રીતે રસી આપવી તથા કઈ રીતે ધરાવવું (Feeding) તેની બધી જ માહિતી આપશે.

16. SCOPE :

- પુરૂ નામ : Society for creation of opportunity through proficiency in english.
- શરૂઆત : જાન્યુઆરી, 2007 થી શરૂઆત 200 કેન્દ્ર
- 15 થી 35 વયજૂથના યુવાનોને ખુબ જ ઓછા ખર્ચે અંગ્રેજીની તાલીમ આપવામાં છે.

17. વિકાસપથ – કિશાનપથ :

- ગ્રામિણ અર્થતંત્રને વેગ આપવામાં ઉદેશ્યથી ની તથા ખેડૂતોની આર્થિક, સામાજિક અને આરોગ્ય વિષયક જરૂરિયાતો પૂર્ણ કરવાના ઉદેશ્યથી દરેક ગામોને શહેર સાથે જોડતી રાજ્ય સરકારની યોજના વિકાસપથ છે.

www.gkgrip.com

- ખેડૂતના ખેતરથી શહેર સુધીનો રસ્તો બનાવવા ‘કીશાનપથ’

18. ઉમંગ – ઉત્સવ :

- મંદબુદ્ધિના અને શારીરિક ખોડખાંપણ ધરાવતા યુવા-યુવતીઓમાં રહેલી સુષુપ્ત શક્તિઓ બહાર લાવી તેમને પ્રોત્સાહન આપી સમાજના મુખ્ય પ્રવાહમાં જોડવાના ઉદેશ્યથી આ યોજના શરૂ કરવામાં આવી.

19. અમૃતધારા :

- ગુજરાતમાં શહેરી વિસ્તારમાં રહેતા લોકોને પીવાનું પાણી નિયમિત અને પૂરતા પ્રમાણમાં મળી રહે તે માટેની યોજના.

20. સ્વજલધારા :

- ગુજરાતમાં ગ્રામિણ વિસ્તારમાં રહેતા લોકોને પીવાનું પાણી નિયમિત અને પૂરતા પ્રમાણમાં મળી રહે તે માટેની યોજના.

21. ઈ – ધરા (E-Dhara) :

- શરૂઆત : 2004 થી
- હેતુ : Lend record online માટે, જમીન રેકોર્ડ્સ ઓનલાઈન કરી સાચવવા માટે.

22. ક્રાંતિ તીર્થ :

- કચ્છ જિલ્લામાં માંડવી ખાતે ‘શ્યામજીકૃષ્ણ વર્મા’ના સ્મારક માટે ગુજરાત સરકારે 1.52 એકર જમીન ફાળવી છે.

23. ઉમ્મીદ :

- શહેરી વિસ્તારમાં 18 થી 35 વર્ષના બેરોજગાર યુવાનોને કૌશલ્યવર્ધક તાલીમ પૂરી પાડી રોજગારી આપવાના હેતુથી 2007માં આ યોજના શરૂ કરવામાં આવી છે.

24. ખુશ્બુ ગુજરાત કી :

- ‘પ્રવાસન વિભાગ’ દ્વારા ગુજરાત પ્રવાસન ઉદ્યોગના વિકાસ માટે શરૂ.
- બ્રાંડ એમ્બેસેડર : અમિતાભ બચ્ચન
  - નોંધ : ‘કચ્છ રણોત્સવ’ – ધોરડો ખાતે યોજવામાં આવે છે.
    કચ્છ નહિ દેખા તો કુછ નહિ દેખા.
    મહારાષ્ટ્રમાં બાગાયતી પાકના બ્રાંડ એમ્બેસેડર પણ અમિતાભ બચ્ચન છે.

25. સુજલાભ – સુફલામ :

www.gkgrip.com

- રાજ્યના જે વિસ્તારોમાં જળસ્ત્રોતો ઓછો છે ત્યાં વ્યવસ્થાપન દ્વારા નદીઓના જોડાણથી પીવાનું પાણી અને સિંચાઈની જરૂરિયાતો પૂર્ણ કરવા રાજ્યના કુલ દસ જિલ્લાઓને આવરી લેવામાં આવ્યા છે.

- 1. સાબરકાંઠા 4. ગાંધીનગર 7. દાહોદ
- 2. બનાસકાંઠા 5. અમદાવાદ 8. સુરેન્દ્રનગર
- 3. મહેસાણા 6. પંચમહાલ 9. પાટણ

- કુલ 337 k.m લંબાઈની કેનાલનું નિર્માણ કરવામાં આવ્યું છે.

26. વન મહોત્સવ :

- Concept : કનૈયાલાલ મુનશી : 1950
- રાજ્ય સરકાર દ્વારા જુદા-જુદા વિસ્તારમાં લોકો વૃક્ષોનું મહત્વ સમજે, વૃક્ષ ઉછેર અને જાળવણીનું કામ કરે તે હેતુથી દર વર્ષે રાજ્યના જુદા-જુદા જિલ્લાઓમાં વન મહોત્સવની ઉજવણી કરવાની ચાલુ કરવામાં આવી છે.

- 2004 - ગાંધીનગર - પુનીવાતન 2009 - શામળાજી - શામળવન
- 2005 - અંબાજી - માંગલ્યવન 2010 - પાલીતાણા - પાવકવન
- 2006 - તારંગા - તીર્થંકરવન 2011 - પાવાગઢ - વિરાસતવન
- 2007 - સોમનાથ - હરીહરવન 2012 - માનગઢ - ગોવિંદ-ગુરૂ સ્મૃતિવન
- 2008 - ચોટીલા - ભક્તિવન 2014 - નાગેશ્વર - નાગેશવન

2016 - કાગવડ - શક્તિવન

27. પંચવટી યોજના :

- ગ્રામ્ય પ્રજાની સુખાકારી માટે ગામોમાં આનંદ-પ્રમોદના સાધનો અને બાગ નાગીચાનો વિકાસ થાય તે આશયથી.

28. સ્વામી વિવેકાનંદ યોજના :

- તકનીક અને વ્યવસાયિક શિક્ષણ અંતર્ગત શિષ્યવૃતિ આપવાની યોજના.
- વ્યવસાયિક અભ્યાસ : રૂ.125/Month
- તકનીકી અભ્યાસ : રૂ.400/Month
- લાભાર્થી : ગ્રામ્ય : રૂ.2700/વાર્ષિક શહેરી : રૂ. 36000/વાર્ષિકથી ઓછી આવક ધરાવતા.

29. સંત સુરદાસ યોજના :

- તીવ્ર વિકલાંગતા ધરાવતી વ્યક્તિઓને આર્થિક સહાય આપવા માટેની યોજના.
- લાયકાત : 80% થી વધુ વિકલાંગતા

www.gkgrip.com

: BPL યાદીમાં સમાવિષ્ટ

: 64 વર્ષથી નીચેની ઉંમર

: 21 વર્ષથી મોટી ઉંમરનો પુત્ર ન હોય

- 17 થી ઓછી ઉંમરના : 200
- 18 થી 64 વર્ષ સુધી : 400

30. સંકટમોચન યોજના :

- બીજું નામ : રાષ્ટ્રીય કુટુંબ સહાય યોજના
- શરૂઆત 1 લી અપ્રિલ 1991થી
- BPL યાદીમાં સમાવિષ્ટ કુટુંબના મુખ્ય કમાતા વ્યક્તિ અવસાન પામે ત્યારે કુટુંબને 10,000 રૂ.ની સહાય કરવામાં આવે છે.(માત્ર અકસ્માતથી મૃત્યુ થાય તો)
- 18 થી 64 વર્ષ. અવસાન થયા પછી બે વર્ષમાં અરજી કરવાની રહેશે.

31. સાત ફેરા સમૂહ લગ્ન :

- OBC ની કન્યાને લગ્ન પ્રસંગે આર્થીક સહાય આપવાથી શરૂ કરવામાં આવી છે.
- આવક : ગ્રામ્ય : 48,000 શહેર : 68,000 થી ઓછી
- સરકાર દ્વારા યુગલદીઠ રૂ. 10,000 નો ચેક આપવામાં આવે છે.
- સમૂહ લગ્નમાં ઓછામાં ઓછા 10 યુગલ હોવા જોઈએ.
- કન્યાને નામે રૂ.10,000 અપાય છે.
- ટ્રસ્ટને રૂ.2000 ની સહાય આપવામાં આવે છે.

32. કુંવરબાઈનું મામેરું :

- શરૂઆત : કેશુભાઈ પટેલના સમયમાં 1995 થી
- SC/ST/OBC ની કન્યાઓને લગ્ન વખતે રૂ. 10,000ની સહાય કરવામાં આવે છે.
- કુટુંબદિઠ 1 (એક) કન્યાને લાભ આપવામાં આવે છે.હાલમાં 2(બે) કન્યાને લાભ આપવામાં આવે છે.

33. અન્નપ્રાશન દિવસ :

- રાજ્યમાંથી કુપોષણ નાબુદીના આશયથી સરકાર દ્વારા 6 થી 9 માસ સુધીના બાળકને પોષણમુક્ત આહાર મળી રહે તે હેતુથી દર મહિનાના 'ચોથા શુક્રવારે' આંગણવાડી કેન્દ્ર પર બપોરે 12 થી 2 વાગ્યા વચ્ચે આ દિવસની ઉજવણી કરવામાં આવે છે.

34. કેદી સહાય યોજના :

www.gkgrip.com

- BPL કુટુંબના એકમાત્ર કમાઉ વ્યક્તિને 5 વર્ષથી વધુની કારાવાસની સજા થઈ હોય તો કેદીના કુટુંબને ગુજરાન ચલાવવા સાધન સરંજામ લેવા રૂ.5000 ની આર્થિક સહાય એકવાર માટે આપવામાં આવે છે.

35. શક્તિદુત યોજના :
   - રાજ્યમાં રમત-ગમત ક્ષેત્રે પ્રતિભાશાળી ખેલાડીઓ રાષ્ટ્રીય કે આંતર-રાષ્ટ્રીય ક્ષેત્રે સિદ્ધિ હાંસલ કરે તે ઉદેશ્યથી રાજ્ય સરકારે આ યોજના અમલમાં મૂકી છે.
   - પૌષ્ટિક આહાર,માર્ગદર્શન અને આંતરરાષ્ટ્રીય પ્રવાસ હોયતો ભાડુ તેમજ રમત-ગમતની કીટ માટે સહાય અપાય છે.

36. તીર્થગ્રામ યોજના :
   - શરૂઆત : 2004 – 2005 થી
   - હેતુ : ગ્રામ્ય વિસ્તારોમાં લોકો વચ્ચે એકતા જળવાય, સદભાવના કેળવાય તે હેતુ થી
   - લાભ : 5 વર્ષમાં એકપણ ગુનો ન નોંધાયો હોય તો રૂ.2,00,000 (બે લાખ)નો પુરસ્કાર

37. પાવનગ્રામ યોજના :
   - છેલ્લા 3 વર્ષમાં ગ્રામમાં એકપણ ગુનો ન નોંધાયો હોવો ‘પાવન ગ્રામ’ યોજના અંતર્ગત 1 લાખની ધનરાશી ગ્રામ પંચાયતને આપવામાં આવે છે.

38. ભારત નિર્માણ યોજના :
   - શરૂઆત : 2005 થી
   - હેતુ : ગ્રામિણ બુનિયાદી ઢાંચાને સુવ્યવસ્થિત કરવાનો ઉદેશ્ય
     - મુખ્ય છ ક્ષેત્રો : 1. આવાસ 3.સિંચાઈ 5. દુર સંચાર
       2. વીજળી 4.પીવાનું સ્વચ્છ પાણી 6. રોડ રસ્તા

39. સમરસ ગ્રામ યોજના :
   - ગ્રામ પંચાયતની ચૂટણીમાં બિનહરીફ :

	પુરુષ (M)	મહિલા (F)
➢ 5,000 સુધીની વસ્તી	2,00,000/-	3,00,000/-
➢ 5,000 થી વધુ વસ્તી	3,00,000/-	5,00,000/-
	પુરુષ સરપંચ હોય તો	મહિલા સરપંચ હોય તો

   - બીજીવાર સમરસ થાય તો 25% વધી જાય.

40. માતા યશોદા પુરસ્કાર :

www.gkgrip.com

- બાળકોની સંભાળ લઈ રહેલા આંગણવાડી કાર્યકર અને તેડાઘરની બહેનોની કાર્યક્ષમતા બિરદાવવા માટે 2007-2008 થી માતા યશોદા પુરસ્કાર આપવામાં આવે છે.
- પ્રથમ આવનારને,

		આંગણવાડી	તેડાઘર બહેનો
• રાજ્યકક્ષા	:	51,000/-	31,000/-
• જિલ્લા કક્ષા	:	31,000/-	21,000/-
• ઘટક કક્ષા	:	21,000	11,000

41. રાષ્ટ્રીય સ્વાસ્થ્ય વીમા યોજના :
- શરૂઆત : 2008
- B.P.L હેઠળ જીવતા લોકોને પોતાના ફોટા અને Finger print સાથેનું બાયોમેટ્રીયક સ્માર્ટકાર્ડ રૂ. 30 થી આપવામાં છે.

  લાભાર્થી : કુટુંબનો વડો, તેની પત્ની, વધુમાં વધુ ત્રણ બાળકો, માતા-પિતા

42. પ્રિયદર્શિની યોજના :
- શરૂઆત : 1989
- હેતુ : મહિલાઓને શક્તિશાળી બનાવવાનો હેતુ ધંધા માટે જરૂરી સાધનો અને લોન પૂરી પાડવામાં આવે છે.

43. લક્ષ્મી લાડલી યોજના :
- શરૂઆત : 2006 થી શરૂઆત
- પુત્રીને ભવિષ્યમાં સારો દરજ્જો મળે અને નાણાકીય રીતે સધ્ધર થાય તે હેતુથી આર્થિક સહાય આપવામાં આવે છે.
- જે Fimilyમાં બે બાળકો હોય અને Income tax ન ભરતા હોય તેઓને આ યોજનાનો લાભ મળે છે.
- પુત્રીના નામે 6,000/- રૂ. નું National saving cetificate (nsc) રાજય લેશે.
- 30,000 થાય ત્યાં પોતાની પાસે જમા રાખશે.

44. રાષ્ટ્રીય ગ્રામીણ સ્વાસ્થ્ય મીશન (NRHM) :
- શરૂઆત : 2005 થી
- હેતુ : ગ્રામ્યના ગરીબો, મહિલાઓ, બાળકોને સારી આરોગ્ય સેવાઓ ઉપલબ્ધ કરાવવા.

www.gkgrip.com

- ASHA Worker આ યોજના હેઠળ સમાવિષ્ટ કરવામાં આવે છે.
- ASHA : Accredited Social Health Activist
- 25 થી 45 વર્ષની મહિલાઓને પસંદ કરાય છે.
- પગાર આપતો નથી. સ્વૈચ્છિક પસંદ કરાય છે.
- મહિલાઓને દવાખાનામાં પ્રસુતિ કરાવવા માટે પ્રોત્સાહન
- બાળકોને રસીકરણ અપાવવું.
- કુટુંબ નિયોજન માટે માર્ગદર્શન આપે દરેક બુધવારે PHC માં અચૂક હાજરી આપવી પડી.

45.વયવંદના યોજના :

- નવેમ્બર 2007 થી ભારત સરકાર દ્વારા અમલ.
- ગુજરાતમાં અપ્રિલ – 2008 થી અમલ.
- Indira gandhi રાષ્ટ્રીય વૃદ્ધ સહાય તરીકે ઓળખાય છે.
- BPLમાં આવતા હોય અને 60 વર્ષથી ઉપરની વ્યક્તિને મળવા પાત્ર.
- નિ:સંતાન હોય તેવા વૃદ્ધ દંપતીઓ.
- પુત્રી હોય પણ સાસરે.
- સહાય રૂ.400/- કેન્દ્ર : રાજ્ય :: 50 : 50

46. માનવ ગરિમા યોજના :

- કુટીર ઉધોગ અને સ્વરોજગારી માટે નાણાકીય સહાય
- લાભાર્થી BPL હેઠળ જીવતા અનુ.જાની(sc) ના લોકો માટે
- સાધન સહાય : રૂ. 4000/-

47. કસ્તુરબા ગાંધી બાલિકા વિદ્યાલય :

- શરૂઆત : 2004
- માનવ સંસાધન વિકાસ મંત્રાલય દ્વારા.
- હેતુ : SC,ST,OBC લઘુમતીઓ તથા BPL કુટુંબોની છોકરીઓને હોસ્ટેલ સાથેની સુવિધાઓ પૂરી પડવી.

48. રોશની યોજના :

- જમ્મુ-કાશ્મીરની હિમાયત યોજનાથી પ્રભાવિત થઈને કેન્દ્ર સરકારે આ યોજના શરૂ કરી.
- હેતુ : કૌશલ્ય વિકાસ કરીને રોજગારી આપવી.
- નકસલવાદથી પ્રભાવિત જિલ્લાઓમાં 2013 થી શરૂઆત.

www.gkgrip.com

49. ICDS :

- બીજું નામ : Intergrated child development service scheme
- 2 ઓકટોબર 1975ના દિવસથી 'મહિલા અને બાળ વિકાસ મંત્રાલય' દ્વારા શરુ કરવામાં આવી.
- હેતુ : 6 વર્ષથી ઓછી વયના બાળકો તથા તેમની માતા કે જે કુપોષણથી પીડાય છે તેમનું આરોગ્ય સુધારવા માટેની આ યોજના છે.

50. દિન-દયાળ વિકલાંગ પુનવર્સન યોજના :

- શરૂઆત : Ministry of social jastive દ્વારા-૨૦૦૩ થી
- હેતુ : વિકલાંગ વ્યક્તિઓનું સમાન તક તથા સામાજિક ન્યાય દ્વારા સશક્તિકરણ કરવાનો મુખ્ય હેતુ.

51. સરદાર પટેલ આવાસ યોજના :

- શરૂઆત : 01/04/1997 થી અમલી
- હેતુ : આવાસ બનાવવા
- પાત્રતા : અનુસુચિત જાતી અને જનજાતિના BPL લોકોને (0-16)
- સહાય : 54,500/- (47,200/-) સહાય તથા 7300/- શ્રમફાળો

52. TARA :

- પૂરું નામ : Technology and action for rural advancement
- ઉ.ભારતના ગામડાઓમાં ઈન્ટરનેટ આધારિત સેવાઓ પૂરી પાડવાના ઉદેશ્યથી 'તારા' કેન્દ્ર શરૂ કરાવ્યું.
- આ કેન્દ્રના સદસ્યોને શિક્ષા, કૃષિ, સંચાર લઘુ ઉધોગ વિશે માહિતી પૂરી પાડવામાં આવે છે.

53. ઘર – દીવડા યોજના :

- BPL કુટુંબની ગ્રામ્ય અને શહેરી મહિલાઓને સ્વરોજગારી દ્વારા પગભર થવા માટે રૂ. 50,000 સુધીની લોન માટે સરકાર દ્વારા ભલામણ કરવામાં આવે છે.
- ધંધા માટે લોન લીધી હોય તો રૂ. 7500 સબસીડી
- ઉધોગ માટે લોન લીધી હોય તો રૂ. 12,500 સબસીડી

54. કૃષિ મહોત્સવ :

- 2005 થી દર વર્ષે કૃષિ મહોત્સવનું આયોજન ' અખાત્રીજ ' (અક્ષયા તૃતીયા) ના દિવસથી શરૂઆત.

www.gkgrip.com

- ગુજરાત સરકારે 2014-15ના વર્ષને 'કૃષિ વર્ષ ' તરીકે જાહેર કર્યું હતું.

55. મહર્ષિ અષ્ટાવક્ર યોજના :

- શરૂઆત : જાન્યુઆરી – 2001 થી
- હેતુ : ગુજરાત સરકારે વિકલાંગ વ્યક્તિઓના શિક્ષણ, તાલીમ તથા સામુહિક પુનઃસ્થાપના માટે આ યોજના અમલમાં મૂકી.

56. નિરોગી બાળ વર્ષ :

- શરૂઆત : 2008-09ના વર્ષનો ઉજવણી ગુજરાત સરકારે 'નીરોગી બાળ વર્ષ' તરીકે કરી.
- ઉદેશ્ય : બાળ મૃત્યુદરમાં ઘટાડો.

57. દુધગંગા યોજના :

- શરૂઆત : હિમાચલ પ્રદેશથી
- ડેરી ઉધોગ સાથે સંકળાયેલ વ્યક્તિની આવકમાં વધારો થાય તે માટે આ યોજનાની શરૂઆત .
- આ યોજનાની જવાબદારી NABARD (National bank for agri calture & rural development)

58. ડૉ. સવિતા આંબેડકર આંતરજ્ઞાતિય યોજના :

- હેતુ : આંતરજ્ઞાતીય લગ્નને પ્રોત્સાહન આપવાનો તેમજ અસ્પૃશ્યતા નિવારણનો.
- લગ્ન કરનાર યુગલમાં એક વ્યક્તિ અનુસુચિત જાતિની તથા બીજી વ્યક્તિ હિન્દુ સવર્ણ હોવી જોઈએ.
- કુલ રૂ. 50,000 ની સહાય (રૂ. 25,000 ઘરખરી + રૂ. 25,000 બચતપત્રો)

59. ઘોડિયાઘર યોજના :

- શરૂઆત : માધવસિંહના સમયમાં 1981 થી શરૂઆત.
- સરકારી સંકુલોમાં નોકરી કરતી મહિલાના 0 થી 5 વર્ષની વયના બાળકોની કચેરીના કામકાજ સમયમાં સંભાળ રાખવા માટે.
- હાલમાં ગુજરાતમાં 7 ઘોડિયાઘર આવેલ છે.

60. નાલંદા એવોર્ડ :

- OBC અથવા નબળા વર્ગના ઉત્કર્ષ માટે વિશિષ્ટ યોગદાન કરનાર સવૈચ્છિક સસ્થાને બિરદાવવા રૂ. 1 લાખનો પુરસ્કાર આપવામાં આવે છે.

61. પ્રધાનમંત્રી જન-ધન યોજના :

www.gkgrip.com

- જાહેરાત : 15 ઓગસ્ટ 2014 વિજ્ઞાન ભવન દિલ્લી ખાતેથી ખાતાધારકને રીપે ડેબીડ કાર્ડ એક લાખ રૂપિયાનો અકસ્માત વીમો તથા 26 જાન્યુ. 2015 સુધી ખાતું ખોલવાવાળાને રૂ.30,000 નો જીવનવીમો આપવામાં આવ્યો. આ યોજનાનો લાભ ફક્ત તેવા લોકોને જ મળશે કે જેમનું બેંકમાં કોઈ ખાતુ નથી.

62. સ્વચ્છ ભારત અભિયાન :

- મહાત્માં ગાંધીનું સ્વપ્ન સાકાર કરવા માટે નરેન્દ્ર મોદીએ ગાંધીજીના જન્મદીવસ 2 ઓક્ટોબર, 2014ના રોજ સ્વચ્છ ભારત અભિયાનની શરૂઆત કરેલ.
- 2 ઓક્ટોબર 2019 ગાંધીજીની 150 મી જન્મ જયંતિ સુધીમાં સ્વચ્છ ભારતનું સ્વપ્ન પૂરું કરવાનું નક્કી કરેલ છે.
- સચિન તેંદુલકર, બાબા રામદેવ, શશી થરૂર, અનિલ અંબાણી, કમલ હસન, સલમાન ખાન, તારક મહેતાની ટીમ વગેરે જેવા પ્રતિષ્ઠત વ્યક્તિઓને આ યોજનામાં યોગદાન આપવા માટે આમંત્રિત કરેલ છે.પ્રત્યેક ગામને રૂ.20 લાખ/વર્ષ આપવામાં આવશે.
- પ્રતિક ચિન્હ : ગાંધીજીના ચશ્મા (મહારાષ્ટ્ર – અનંતકુમાર)
- સર્વશ્રેષ્ઠ નારો : એક કદમ સ્વચ્છતા કી ઓર (ગુજરાતની ભાગ્યશ્રી)
- ગુજરાતમાં શરૂઆત : પોરબંદરથી

www.gkgrip.com

63. My Govt Portal :

- નાગરિકો સુશાસન માટે સહભાગીલા અર્થે 26 જુલાઈ, 2014ના રોજ My Govt Portal લોન્ચ કરેલ. આ પોર્ટલ પર પોતાનો વિચાર અને કામ કરવાની તક આપશે સરકારને સુશાસનની દિશામાં યોગદાન આપવા અધિકારી સંપન્ન બનાવશે.
- National informatics center (N.I.C) અને ઇલેક્ટ્રોનીક્સ અને સુચના પૌદ્યોગિક વિભાગ આ પોર્ટલનું પ્રબંધન કરશે.

64. SATHI :

- પુરું નામ : System of application of technology for human resources improvement

65. MGNEGA :

- પુરું નામ : Mahatma gandhi national rural employment guarruty Act.
- 25 ઓગસ્ટ 2005ના રોજ NREGA નો ખરડો સંસદમાંથી પસાર થયો.
- 2 Feb, 2006ના રોજ મનમોહનસિંહ દ્વારા આંધ્રપ્રદેશના અનંતપુર જીલ્લાથી આ યોજનાનો પારંભ.

- શરૂઆતમાં 200 જીલ્લામાં અમલ. સૌથી વધુ જિલ્લા બિહારના હતા.
- 'સંપૂર્ણ ગ્રામિણ રોજગાર' અને 'કામમાં બદલામાં અન્ન' યોજનાને જોડી દેવામાં આવી છે.
- સમગ્ર દેશમાં લાગુ : 2008 માં
- 2 ઓક્ટોબર 2009 થી આ યોજનાને ગાંધીજીનું નામ આપવામાં આવ્યું.
- આ યોજના અંતર્ગત ગ્રામિણ ક્ષેત્રના પ્રત્યેક પરિવારના એક વ્યક્તિને ઓછામાં ઓછા 100 દિવસની અકુશળ શ્રમની ગેરંટી અપાઈ છે.
- 5 KMની ત્રિજ્યામાં જ કામ આપવાનું
- કેન્દ્ર : રાજ્ય :: 90 ::10

66. આમ આદમી વીમા યોજના :

- Oct – 2007થી શિમલાથી શરૂઆત.
- ગ્રામિણ જમીન વીહોણ લોકોને કુદરતી આફતો સામે રક્ષણ પુરૂ પાડતી વીમા યોજના.
- 18-59 વર્ષથી વય વચ્ચેના વ્યક્તિને
- કેન્દ્ર સરકારે આમ આદમી વીમા યોજના પ્રીમીયમ ફંડની રચના કરી છે.જેની દેખરેખ તેમજ જાળવણીનું કાર્ય 'LIC' દ્વારા કરવામાં આવે છે.
- કુદરતી અવસાન : 30,000 આકસ્મિત અવસાન : 75,000
  કાયમી અક્ષમતા : 75,000 અંશતઃ અક્ષમતા : 37,000

67. પ્રધાનમંત્રી ગ્રામ સડક યોજના :

- 25 Dec. 2000 ના દિવસે પ્રધાનમંત્રી શ્રી અટલ બિહારી વાજપેયીએ આ યોજનાની શરૂઆત દુર્ગમ અને પહાડી વિસ્તારના ગ્રામને એક-બીજા સાથે જોડી બાર માસી રસ્તા અને પાકી સડક બનાવવાનો હેતુ છે.

68. આદર્શ ગ્રામ યોજના :

- નરેન્દ્ર મોદી : જયાપુર
- આનંદીબેન પટેલ : લીલાપુર, દસ ક્રોઈ

69. મન કી બાત :

- નરેન્દ્ર મોદી દ્વારા રેડીઓ પર દર 30 દિવસે ' મન કી બાત ' નામનો કાર્યક્રમ શરૂ કરવામાં આવ્યો. આ કાર્યક્રમમાં અલગ અલગ વિષયની થીમ પર વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી જવાબ અને ચર્ચા કરવામાં આવે છે.

70. 'દીનદયાળ ઉપાધ્યાય શ્રમેવ જયતે' કાર્યક્રમ :

www.gkgrip.com

- 16 ઓક્ટોબર 2014ના રોજ આ કાર્યક્રમની શરૂઆત નરેન્દ્ર મોદી દ્વારા કરવામાં આવી.
- કેન્દ્રીય કર્મચારીઓમાં ભષ્ટાચાર ઘટાડવા માટે ‘પ્રગતિ’ નામની વેબસાઈટ શરુ કરવામાં આવી.

71. દત્તોપંત ઠેંગડી કારીગર વ્યાજ સહાય યોજના :

- આ યોજના હેઠળ કુટીર ઉધોગના કારીગરને રૂ.1 લાખ સુધીના ધીરાણ પર ત્રણ વર્ષ સુધી 7% ના દરે સહાય આપવામાં આવે છે.

72. પંડિત દિનદયાળ ઉપાધ્યાય યુવા સાહસિકતા યોજના :

- આ યોજના હેઠળ આઈટીઆઈ પાંચ યુવાનોને પોતાનો વ્યવસાય શરૂ કરવા એક લાખ રૂપિયા સુધીની બેંક લોન પર 3 વર્ષ માટે 7% ની વ્યાજ સહાય આપવામાં આવે છે.

73. કામધેનુ યુનિવર્સીટી :

- સ્થળ : રાજપુરા, હિંમતનગર, સાબરકાંઠા
- 92 એકર જમીનમાં બનાવાઈ.
- હેતુ : પશુચિકિત્સા, પશુવિજ્ઞાન, ડેરી વિજ્ઞાન, મત્સ્ય ઉધોગ, અને તેની સંબંધિત વીજ્ઞાનન સંશોધન અને વિકાસ માટે સ્થાપના કરાઈ.

74. ગુજરાત બજેટ 2015-2016 :

- નાણામંત્રી : સૌરભભાઈ પટેલ દ્વારા બજેટ રજુ કરાયું.
- વાર્ષિક વિકાસ આયોજન 2015-2016નું કુલ કદ 79,295 કરોડ જે ગત વર્ષની સરખામણીએ 11.10 % નો વધારો દર્શાવે છે.
- અંદાજપત્રમાં એકંદરે કુલ પુરાંત 125 કરોડ અને મહેસુલી પુરાંત 7308 કરોડ દર્શાવે છે.
- મહેસુલી પુરાંતવાળું આ સતત પાંચમું બજેટ રજુ કરાયું.
- રાજ્યની કુલ આયોજનની ફાળવણીના 48.54 % (કુલ રૂ. 38484 કરોડ) સામાજિક ક્ષેત્ર પાછળ ખર્ચાશે.
- નાણાકીય વર્ષ 2015-2016 દરમિયાન રાજ્યનું જાહેર દેવું રાજ્યના કુલ ઘરગથ્થુ ઉત્પાદનના 18.79 % અંદાજવામાં આવ્યું છે.
- બંધારણના ઘડવૈયા આદરણીય ડૉ.બાબાસાહેબ આંબેડકરની 125 મી જન્મ જયંતીની ભવ્ય ઉજવણી કરાશે જેના માટે 15 કરોડ ફળવાયા.
- રાજ્યમાં ‘સ્વચ્છતા મિશન અંતર્ગત’ વિવિધ કામગીરી માટે 1900 કરોડની જોગવાઈ.

www.gkgrip.com

- 'Digital Gujrat For Digital India' રાજ્યના જિલ્લાઓ અને તાલુકાઓને પબ્લીક પ્રાઈવેટ પાર્ટનરશીપના ધોરણે Wi-Fi થી સજ્જ કરવા, નાગરિકો અને સંસ્થાઓ માટે ડીઝીટલ વોલ્ટની સુવિધા ઉભી કરવા અને સોશીયલ મિડિયાના માધ્યમથી Citizen Engagement platform ની રચના જેવા નવતર પ્રયોગોનું આયોજન કરાયું છે.
- કિશાન અને કૃષિ વિકાસ માટે 9000 કરોડની ફાળવણી
- 'પર ડ્રોપ મોર ક્રોપ' – ટપક સિંચાઈને પ્રોત્સાહન માટે 465 કરોડની જોગવાઈ.
- સૌરાષ્ટ્ર નર્મદા અવતરણ સિંચાઈ યોજના (સૌની-યોજના) માટે 2102 કરોડની ફાળવણી.
- કિશાન હિત ઉર્જા શક્તિ યોજના (Khushi) માટે 150 કરોડની ફાળવણી.
- નેશનલ મિશન ફોર સસ્ટેનેબલ એગ્રીકલ્ચર(NMSA) અંતર્ગત કૃષિ ઉત્પાદકતાનું સાતવ્ય જાળવવા, કુદરતી જળસ્ત્રોતોનું રક્ષણ અને જાળવણી માટે 270 કરોડની ફાળવણી.

75. પશુપાલન ક્ષેત્રે :

- પશુપાલન અને ડેરી વિકાસ માટે 440.15 કરોડ
- મુખ્યમંત્રી નિઃશુલ્ક પશુ સારવાર યોજના માટે 18.10 કરોડ.
- મહિલા સંચાલિત દૂધ ઉત્પાદન સહકારી મંડળીઓને મકાન બાંધકામ માટે 50% સુધી સહાય તથા ઓટોમેટિક મિલ્ક કલેક્શન સિસ્ટમ અને બલ્ક કુલરની ખરીદી પર સહાય માટે 33.43 કરોડની જોગવાઈ.
- કામધેનું યુનિવર્સીટી બનાવવા માટે 11.35 કરોડની જોગવાઈ.

76. વંચિતોનો વિકાસ :

- ધોરણ 1 થી 5 ની કન્યાઓને સ્કોલરશીપ 250 થી વધારી 500 અને 6 થી 10 કન્યાઓ માટે રૂ.750 થશે.
- ધોરણ 1 થી 8 માં ભણતા કુમારોની શિષ્યવૃતિ 250 થી 500 રૂ. થઈ.
- ધોરણ 9 થી 10 ભણતા કુમારો માટે રૂ. 400 થી વધારી રૂ. 750 કરાઈ.
- આશ્રમશાળાના વિધાર્થીને હાલ ચુકવાતી માસિક નિભાવ ગ્રાંટ 1000 થી વધારી 1500 રૂપિયા કરાઈ.
- કેન્દ્રીય કરવેરા ફાળવણીમાં રાજ્યોનો હિસ્સો 32% થી વધારીને 42% કેન્દ્રીય સરકારે કરવાનો નિર્ણય કર્યો છે.
- ઇન્ડીયન ઇન્સ્ટીટયુટ ઓફ પબ્લિક હેલ્થ યુનિવર્સીટીના નિર્માણ માટે રૂ.100 કરોડ ફાળવાયા.જે દેશની પ્રથમ હેલ્થ યુની.પાલજ, ગાંધીનગર

www.gkgrip.com

- નોંધ : ‘ મા વાત્સલ્ય ’ યોજના માટે બજેટમાં રૂ.120 કરોડની ફાળવણી કરાઈ.હવેથી આ યોજનામાં 1,20,000 થી ઓછી આવક ધરાવતા તમામ સભ્યોનો સમાવેશ કરવામાં આવશે.(પહેલા માત્ર 21 થી નાના સંતાનો તથા મહિલાઓનો જ સમાવેશ થતો હતો)

www.gkgrip.com